مجسمه

لیکوال : ارش ننګیال

www.samsoor.com

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ!

.زما غمځپلو او دردېدلو خوېندو ، ورونو ته چې په تاند ماشومتوب کې يې د پلارجان او مورنې د جنازې بازو ته راسره اوږه ورکړه او د غه له تحمله وتي غمونه يې راسره ووېشل ! !

د آرش عمر ستاسو ! ! !

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند کیسه ده

ژوند کیسه ده، ژوند په زړه پورې ناول دی، ښکلی رومان دی او ژوند داستان دی، پیل لري، پای لري، کرکټرونه، تصویرونه، تراژدي، مینه، تلوسه، ټکرونه فقد په معیار برابر ژانر دی، خو چې څوک پیدا شي ویې لیکې او ویې لیکې. ایا همداسې نه ده؟

ډېر ځله کیسه د ژوند تخلیق وي، یا هم په بله مانا چې ځینې حادثې د طبعت تخلیق وي، چې هنرمندیې یوازې دتورو ځېلوونکی وی.

نو زه هم دا ځل د تخیل په لوړه څوکه ناست یم او د ژوند ننداره کوم، که د ژوند له دروند پټې مې لږه دمه کړې، نو په بیړه مې لیکلې اوخوندي کړې ده !

ځینې خاطرې بوله اوځینې د سترګولیدلی حال، چې هرڅه دي ما د ګوښه منلې اوژوند ته مې له هر خوا کتلي.

هسې خو تاسوته مالومه ده چې موږ د جنګ په ډګر کې رالوي شوي یو او د جنګ په ډګر کې مو جونګړې دي، دلته ویرونه دي، دلته اوښکې دي، موږ لا د خالق په قدرت جوړه ښکلې ارته نړۍ کې هیڅ هم نه دي لیدلي او هیڅ مو نه دي څکلي، زموږ خو یو لاس کې توره او بل لاس کې ډوډۍ ده، د قلم په چلولو سم نه یو بلد.

خیر ! هرڅه چې دي خو ما کوښښ کړی چې د کیسې بڼه ورکړم.

د ډالر کیسې د لیکلو پر مهال مې ګوتې رپېدې، چنده هم زما د کلي کور کیسه ده، (چې د دواړو جنازوکې مې برخه اخیستې ده)

مجسی پورې خو ان زموږ ژوند ترلی و ، مبایل دمینې راډیو د یوې اوربېدونکې د ژوند کیسه ده، د۱۰۰ عاجل نمبر کیسې سوژه هم ربښتینې ده. دوه درې کیسې پکې فولکوریکې هم شته.

ما دغه هڅه کړې، دا چې لوستونکي او مینوال یې څنګه ارزوي ددوی خوښه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای کې .... ټولنې نه نړۍ مننه چې زما خورې ورې لیکنې یې د چاپ په ګانه سمبال کړې او تر تاسو درنو یې در ورسولې !

له تاسو درنو لوستونکو نه هم نړۍ مننه کوم چې زما د هرکتاب هرکلی مو کړی او خپل قیمتي وخت مو پرې ضایع کړی.

تاسو یاست چې مورږ یو که تاسو نه یاست مورږ هم نه یو !

ستاسو ورور آرش ننګیال، ننګرهار ، مینه راډیو

2012/ 07/ 20

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجسمه

بې هنره خلک د بې میوو ونو په شان دي

همدا چې مجاهیدنو د ډاکټر نجیب الله واکمنۍ ړنګه کړه، بارو بېسترې مو وتړلې او کلي ته روان شولو.

کلیوالو به د ښار خلکو ته کومونستان ویلو او ښاریانو به کلیوالو ته اشرار، بس د هر چا لاس کې ټاپه وه ! چې په چا یې خوښه وه لګوله یې.

له وېرې سره، سره د کلي لار مو لنډوله !

د کډې (لارۍ) مو د کلي مخ ته په خوړ کې ودرېده او په بیړه، بیړه مو توکې کته کول، چې نا څاپه د یو بهرني شعار د نیمې تنې مجسمه چې پلار ته مې له هېواده بهر په یوې لوې غونډې کې له نغدي جایزې سره ورکړل شوې وه، راولېده.

په وارخطایۍ مې په یو څادر کې راتاوه کړه او په منډه کور ته روان شوم.

کله مې چې مشر ورور زما تخرګ کې مجسمه ولیده سخت په قهر شو، نژدې یې وهلی وم، چې ولې مو له کابل نه دا لعنتي مجسمه له ځانه سره راوړې ده، خلک به وایي چې دا هم د (لیلن) مجسمه ده؟ له واره یې امر وکه چې همدا شېبه یې د کلي په لوې ویالې کې واچوم، همدا سې مې وکړل، ما او د تره ځومی مې په منډه ویالې ته لاړو، مجسمه مو په ویالې کې واچوله او کورته راغلو.

شاوخوا یو، یونیم کال وروروسته، یوه ورځ په کلي کې اوازه خپره شوه چې ګل محمد چې د کلي ډېر غریب سړی و، یو ډېر قیمتي د سرو زرو (بت) پیدا کړی دی.

له دې خبر سره، هر سهار به د ګل محمد د کور تر مخ ډله، ډله خلک ولاړ وو، نادیده پرې بولې لګېده، چا به پینځه لکه نادیه اخیسته او چا به لس او دولس لکه روپۍ خو، ګل محمد په میلیون هم نه ورکوله، هغه ویل چې (شی) سوچه سره زر دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله خو به له سره منکر شو ، چې هیڅ یې هم نه دي پیدا کړي، خو خلکو چېرته پرېښوده، له بلې خوا د ښځو لپاره هم ښه میله او اند ېښنه پیدا شوې وه، ډلې ، ډلې ښځې به یې کور ته ورتلې، په ظاهره به یې شکرونه کول چې د ټول عمر غریبي یې ختمه شوه او زامن یې خدای پاک ورسول، خو په زړونو کې به یې خدای خبر څه، څه ویل؟

کرا ، کرا خبره لوېده ان پاکستانی سوداګر هم خبر شول، مخکې تر دې د ګل محمد دوی په دېره کې هیڅ کله کوم میلمه نه و لیدلی شوی، خو اوس یې بانډار ښه ګرم و ، شاوخوا نوی کټونه ایښي وو او د ممپلیو او ګوړې چایونه را روان و.

زه او زما ملګري به ځانونو ته په قهر وو ، چې دې ویالې کې خو موږ هم هره ورځ لامبل، نو ولې موږ دا خزانه پیدا نه کړه؟

د کلي په ویاله کې سم غوبل شروع شوی و ، غټ او وړو کي ورته کمیسونه ویستل، خو یوه ورځ د بت یا مجسې اوازه بل ډول شوه، په منډه د ګل محمد دوی کور ته ورغلو ، ګورو چې یوه ډله خلک د کور مخ ته په چوتره کې ناست دي او خندا ګاندې دي، همدا چې ورسېدو ګورو چې مجسمه، د تجار په لاس کې ده او زر کلدارې یې ورته نیولي دي، خو ګل محمد لکه ټپي مار په ځان کې تاوېده، همدا چې مجسمې ته زیر شوم په بېړه مې د تره ځوی ته وکتل دواړه په سترګو کې مسک شو ، ځکه دا هغه د میسو مجسمه وه چې موږ په ویاله کې اچولې وه.

آرش ننګیال-مینه اړېو

2010/ 12/ 16

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه یې پېژنم ! ! !

په ۱۳۵۲\۱۱\۱ کال د لغمان ولایت د بسرام په کلي کې، د نوښتګر شاعراو لیکوال اروابناد محمد اسحاق ننګیال په بڼ کې یو ګل وغوړېد ، چې نوم یې پرې آرش کېښود.

ننګیال صیب خپل نازولی ګل ډېر ښه وروزه او د زده کړې لپاره یې د کابل ښار د شاشهید په ښوونځي کې شامل کړ، لومړنۍ زده کړې یې په یاد ښوونځي کې تر سره کړې.

په ۱۳۷۱ کال کې کله چې کابل لوټ او تالا شو نو مشر ننګیال صیب لکه نور کابل میشتي کډې کولو ته اړشو او بېرته لغمان ته ولاړل.

آرش هلته د شهید مولوي حبیب الرحمن په لیسه کې شامل شو، په ۱۳۷۵ کال له نوموړې لیسې نه فارغ شو، په همدغو کلونو کې د دغه ګل ملیار (اروابناد محمد اسحاق ننګیال) له دې فاني او نیمګړې نړۍ څخه سترګې پټې کړې او خپل نازولی ګل یې یوائې پرېښود، د بڼ د نوروګلانو روزل هم ارش ننګیال ته ور په غاړه شول، نوموړی د دغه بڼ وړوکی ملیار شو.

دده ملیارېدو ته ډېر وخت پاتی و، خو د خزان راتګ دې ته مجبور کړ چې د منی له توندو سیلیو نه نورګلان وژغوري، له همدې امله ورنه لوړې زدکړې نیمګړې پاتې شوې، د مجبورۍ او بېوسۍ تندو څپو دې ته اړ کړ چې ایران او پاکستان ته مسافر شي، د مسافرۍ په دیار کې تر څو کلونو تیرولو وروسته نوموړی بېرته خپل هېواد ته راستون شو.

په ۱۳۸۱ کال کې په ننګرهار کې د کلید مجلې د ویش د برخې مرستیال مقرر شو، ارش یوائې په دغه کار بسنه ونه کړه، ادبی هڅو ته یې ملا وتړله، نوموړي ته چې الله(ج) څپاند استعداد ورکړی، مطالعې ته یې مخه کړه، له لیکوالانو او شاعرانو سره یې راشه درشه پیل کړه، په بهیرونو او نورو ادبی غونډوکې یې ګډون کاوه، یوائینۍ موخه یې د خپل ادبپال پلار (اروابناد اسحاق ننګیال) نوم ژوندی ساتل و، نه سترې کېدونکو هڅو یې خپلې موخې ته ورساوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوالي یې له مینې مجلې سره پیل کړه او په ۱۳۸۲ کال بي بي سي راډیو کې د لیکوال او پروډیوسر په توګه دنده واخیسته، وروسته تر هغه یې له ډیرو سیه یزو او نړیوالو رسنیو سره کار وکړ لکه: د سیاری مطبوعاتی دفتر، صبح بخیر افغانستان، (سکولا) بهرنۍ تعلیمي موسسې او دالمان غږراډیو سره د لیکوال، پردیوسر، ډرامه لیکوال او ممثل په توګه دندې تر سره کړي دي.

ارش ننګیال په ۱۳۸۹ کال په ننګرهار کې د مینې په نامه یوه ښوونیزه او تفریحی راډیو جوړه کړه چې تر دې دمه د دغې راډیو د امتیاز څښتن او رییس په توګه دنده تر سره کوي.

د یادو کلونو په اوږدو کې د نوموړي ډیرې لیکنې، ډارمې او سریالونه په رسنیو کې خپرې شوې او څلور کتابونه یې چاپ شوي دي.

لومړنی ناول یې ((ولسمشر ماوژلی)) نومیږي چې خورا ډیر مینوال لري.

بیا یې یو بل ګټور کتاب (ګټوره روزنه) د تنکیو ځوانانو او ماشومانو ارواپوهنه وژباړه

وروسته له هغې یې د لنډو کیسو لمړۍ مجموعه ((شیبه)) له چاپ راووته چې لوستونکو یې تود هرکلی وکړ او څلورم کتاب یې بیا د ژورنالیزم په ډګر کې یو بل نوښت دی ((ښوونیزې راډیو یې خپرونې)) دغه ټولګه د آرش ننګیال د کاري تجربو یوه نمونه ده.

د آرش ننګیال د لنډو کیسو دوهمه ټولګه ((مجسمه)) چې ستاسو په لاسونو کې ده، آرش ننګیال، درنې کورنۍ ته یې او ټولو افغان فرهنګیانو ته د زړه له کومې مبارکي وایم او د لا زیاتو پنځونو په هیله یې یم.

عمر دې ډیر شه !

په ډیر درنښت

ناجیه نجات

بی بی سي16 /10 /2012

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبائيل

ډېره ازادي ښه ښځه هم خرابوي

(روسي متل)

د لمړي ځل لپاره مې مبائيل واخيست، سخته ورته خوشاله وم، ځکه چې له ډېر وخت نه مې ارمان و، چې يو ښکلی مبائيل راسره وي، نه پوهېدم چې څه پرې وکړم، بس کله مې خورلڼو ته زنګ واهلو او کله خپل خپلوانو ته، دا چې کوم کار او مصروفيت مې نه درلوده، نو په کم وخت کې دکرډيټو احتياجه شوم، بله يې دا چې يوه ورځ د نا اشنا شمېرې نه زنګ راغی، دا چې زه به زنګونو ته ډېره خوشالېدم، نو په بيړه مې اوکې کړ، ها خوانه د هلک غږ راغی، هلک داسې خبرې پيل کړې لکه زما لس کلن ملګری چې وي، له لږو خبرو وروسته مې فون بند کړ او ومې ويل:

-(رانګ) نمبر ته دې زنګ وهلی!

له دغې ورځې وروسته د زنګونو، مسکالونو او مسجونو څه کمی نه و، لنډه دا چې په دغې کمې مودې کې چې نه مې غوښتل، له جانداد سره مې ټېليفوني ملګريتا پيل شوه، شايد علت يې هم زما مبائيل ته د پيسو رالېږل و.

جانداد ډېر سخي او هوښيار هلک ښکارېده، شپه او ورځ به مو خبرې کولې، جانداد ډېر ټوکي هم و، کله به چې خفه وم نو دومره به يې خندولم چې خفګان به مې هېر شو.

يوه ورځ مې زړه غټ کړ او له جانداد سره مې د لېدو ژمنه وکړه، د جانداد لېدو ته مې سخته تلوسه وه، هره شېبه به راباندې کال تېرېده، بلاخيره هغه شېبه هم راغله چې د جانان لېدو ته روانه وم، په ځان مې ډېره خواري کړې وه، د مشرې خور نوې جامې مې اغوستې وې او له مور نه مې د ترور د کور په پلمه اجازه واخيسته او د جانداد لېدو ته روانه شوم، همدا چې د مخابراتو څلور لارې کې رېکشې نه کته شوم، جانداد ته مې زنګ وواهه ورته مې وويل چې زه د مخابراتو په څلور لارې کې ولاړه ! يم ته چېرې يې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

جانداد ویل چې د ښاروالۍ د مارکیټ لاندې ولاړ دی، لمړی ځل و چې داسې حادثې سره مخ شوې وم، سخته وارخطا وم، هاخوا دېخوا مې کتل، خو جانداد چې ځنګه ما په خپل ذهن کې انځور کړی و، هیڅ داسې هلک مې په نظر رانه غی، زړه مې و چې بیا ورته زنګ ووهم، همدا چې فون ته مې لاس کړ د جانداد زنګ راغی، هغه بله نښه هم راکړه، ویل یې چې د ښاروالۍ مارکیټ ترڅنګ د عکاسخانې مخ ته ولاړ یم، لا مې خبرې ته خوله نه وه جوړه کړې چې جانداد په بیړه وویل.

-بس، بس و مې لیدې همداسې مخامخ راشه!

زه چې ډېره وارخطا شوې وم، بیا مې هم پیدا نه کړ، دا ځل ما ورته زنګ وواهه، په غوسه مې ورته وویل:

-ته چېرې یې؟ ولې ځان پټوې؟

جانداد چې خندا یې هم په فون کې اورېدل کېده وویل.

-شاته دې ولاړ یم!

لا مې شاته نه و کتلي چې غږ را باندې وشو.

-فرشتې!

غږ مې په غوږونو اشنا ولګېده، په بېړه مې شاته وکتل، ګورم چې یو سپېره زلمی چې وړوکی ګل داره دسمال یې له سره تاو کړی، د مبایل کارټونه یې په لاس کې دي او د معیبونو بایسکل کې بې له غبرګو پښو ناست دی، د جانداد په څېره کې سرخي او په شونډو یې مسکا ښکارېده، خو زه داسې اوتره شوم چې ناڅاپي مې له خولې یوه کریکه ووته! او منډه مې کړه!

آرش ننګیال، ننګرهار مینه راډیو

2011/ 07/ 06

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰۰ عاجل نمبر

هره انسان د ژوند کولو حق لري

خو هرڅوک يې لياقت نه لري

(يوناني متل)

ټولو پرې د مرګ فيصله کړې وه، څو شپبو کې يې وژله، خو هيچا هم باور نه کاو چې نوريې دې په عياشۍ کې دومره پرمختګ کړی وي چې...

تردې مخکې يې ټوله کورنۍ يوه خوله وه چې نوريه يوه هوښياره او سپېڅلې پيغله ده چې هيڅ ډول عيب نه لري.

نوريې په داسې حال کې ماته زنګ وواهه چې د سلګو له زوره يې خبرې نه شوای کولای ! که څه هم چې اوښکې د ښځو په بڼو کې وي، خو د نوريې سلګۍ درواغجنې نه برېښېدې.

حيران وم ! هيڅ نه پوهېدم !

له څو شپبو وروسته مې زړه و ، چې مبايل بند کړم، ځکه ماته داسې ډېر زنګونه راځي چې خاوند يې خبر نه وي، په هر مبايل کې زما نوم لمړی وي، ياني زما نوم په الف(A) پلېږي، مبايل مې بند کړ.

لا د ژړا او سلګو په فکر کې وم چې بيا زنګ راغی، ما سلام وکړ ! او هغې له جواب سره زما نوم وا خيست، له لنډ معرفت وروسته يې ويل چې يوه کيسه راته کوي، ټينګار يې کاو چې کيسه يې وليکم ! خو د نوريې فکري تمرکز راته برابر نه ښکارېده، بار، بار يې ويل

ـما وژني، ما همدا نن وژني !

د نوريې دې خبرو اند ښنمن کړم، ځکه مې خبرې ورسره وغځولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېدای شي ووایم چې دا کیسه ما تر ټولو کیسو په سختیو لیکلې ده، ځکه زه د نورېې خبرو سخت حیران کړی وم، د قلم په څوکه مې نه شوای راوستی ! لکه د مرګ ننداري ته یې چې ناست یم، لکه خیال چې وینم، لکه زما ډېر نژدې دوست، ملګری او خواخوږي چې زما د سترګو په وړاندې وژل کېږي او زه یې د خلاصون لپاره هیڅ هم نه کوم یا یې نه شم کولی.

د کیسې په جریان کې څو ځله مو اړیکه پرې شوه، کیسه هم ترپایه ونه رسېده، خو ما چې څه واورېدل هغه مې ولیکل.

نورېې ویل چې په ټول کلي کې مورږ یوه بې وسه او بې کسه کورنۍ یو، ځکه خو د چا رانه حیا نه کېږي، مورږ فقد یو وورور لرو چې هغه هم ماشوم دی، مشرانې مې خویندې دي، په کلی کور کې میړونه د سوکالۍ نښه ده چې مورږ نه لرله، څو ورځې وړاندې تربورانو مو له پلار سره په څه خبره جنګ وکړه او زما د پلار یې ډېره بې احترامي وکړه ! که مورږ هرڅومره چغې ووهلې خو زما د پلار شمله یې په خاورو کې ولړله، نور مې چې زړه راتنګ شو او په مبایل کې مې د پولیسو بیړنی نمبر ولیده، له واره مې ورته زنګ وواهه او مرسته مې ترې وغوښته چې دې سره په لنډ وخت کې کلی له پولیسانو ډک شو. دا چې مورږ ډېر دردیدلي وو، مور، پلار ټولو په شکایت پیل وکړ، او ما خو ورته په چغو، چغو وژړل، پولیسان چې زمورږ له بې وسۍ او پر مورږ ظلم نه خبر شول، نو زمورږ تربوران یې له ځانه سره بوتلل اوبندیان یې کړل.

نورېې ویل چې د پولیسو مشر چې زلمی هلک و، څو واره په همدې پلمه زمورږ کور ته راغی او له مورږه یې پوښتنې کولې، چې هر ځل یې زه هم له ځانه سره کېنولم، دا چې پولیسو مورږ سره مرسته کړې وه، ما یې ځان پوروړی ګڼلو او په چای راوړلو به مې یې هرکلی کولو، نورېې ویل چې د پولیسو مشر، په خپل راتګ او بار، بار زنګونو سره غوښتل چې ما سره نژدې شي ! چې همداسې هم وشول.

نیمه شپه به یې راته رنګ وهلو او ما له دې وېرې چې بیا به مو ورته اړتیا پیدا شي تر ناوخته پورې ورسره خبرې کولې، پولس غوښتل چې په خبرو کې له چوکاټ نه پښه واړو، خو ما به یې مخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیوله، پولس په هرځل خبرو کې غوښتنه کوله چې ښار کې ورسره چکر ووهم، یاهم رستورانت ته د تللو به یې راته ویل چې زما ځواب به تل منفي و.

ما غوښتل چې له پولس سره خپلې اړیکې راونغاړم، اما هغه راته اخطار راکړو چې، پلار مور او ان ما هم بندیانولی شي، چې دې خبرې سره مې غوني زیږه شول، د پولس اخطارنو دې ته اړه کړم چې یوه ورځ یې دفتر یانې حوزې ته ورشم، شرط مو یوا ځې لیدل و، خو هغه را سره چل وکړ، هغه راسره دوکه وکړه.

همدا چې د پولیس شعبې ته ور پورته شوم، زما د هرکلي لپاره یې د خوړلو او څکلو ډېر تیاری نیولې و، پولس راته یو ښکلی ټیلفون هم را ډالۍ کړ، پولس مې خوا کې ناست و او هر څه به یې په خوله راکول، له څو شېبو وروسته مې په سترګو تیاره راغله، بیا نو په ځان نه یم پوی شوې.

یو مهال د ځان په درد له ځایه راپورته شوم، دا نو داسې حالت و چې د (ګوتې) په شان بربنډه یم او پولس په خپل مبایل رانه عکسونه اخلی، تر خوا یې یو بل کس هم ولاړ و چې د پوخ عمر خاوند و، که څه هم چې سخته وېرېدلې وم، خو ژر، ژر مې ځان را جوړ که او روانه شوم،ح زړه کې مې ډېرې خبرې وې خو ژبې مې کار نه کاو، ستونی مې بند و، پولس له مټ نه راونیولم او د خپل مبایل عکسونه یې راته ښکاره کړل او راته یې وویل چې که دا خبره رسوا کړم یا هم خبره یې ونه منم، نو زما ټول عکسونه او فلمونه به په خلکو کې خواره کړي.

دا چې په څه ډول خپل کور ته ورسېدم او څه مې وکړل په یاد مې نه دي، له دې پېښې وروسته که پولس هرڅومره زنګونه ووهل خو ما قسم کړی و چې هیڅ کله به ورسره مخ نه شم او هیڅ کله به ورسره خبرې نه کوم.

نوریې ویل چې په دې دروان کې شاوخوا یوه میاشت تېره شوه، فکر مې وکړ چې هغې بلا نه بیغمه شوم، خو نن سهار په خواږه خوب وېده وم چې د پلار په درنو، درنو لغتو او کنځلو راویخه شوم، کور کې مو ټول او تر ښکارېدل، پلار مې له وېښتو نیولې وم او د انګړ مینځ ته یې را کشکولم، کور مو له ترونو او د تره له زامنو ډک و، د ټولو په لاسونو کې زما بربنډ عکسونه وو، د عکسو نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لیدم سره مې پښې سستې شوې، دې وخت کې مې په سر باندې د یوه دروند ګوزار احساس وکړ او سترګې مې پټې شوې.

اوس چې په خود شوم، نو خونه کې یې لاس او پښې تړلې اچولې وم، یم، ور یې راپسې بند کړی دی او هېڅوک نه راپرېدي، انګړ کې مې د مور او خویندو ژړاوې اورم، چې ښیرې کوي.

څو ځله مې مور او پلار خواته راغلل او د پښې په اړه یې رانه پوښتنې کولې، خو ما سره د هغوی د پوښتنو هیڅ ځواب نه و.

نوریې ویل کله به چې هغوی ما نه پوښتنې کولې او ما یې ځواب نه ورکاو نو بیا به یې زما په وهلو او ټکولو پیل وکړ، خو زه لکه بې روحه جسد ورته پرته وم، په درد نه پوهېدم او نه مې اوښکې راتلې، زبون مې وهل شوی و، لکه بت د یو اله ته مې ډډه وهلې وه.

پای کې ټولو فیصله وکړه چې زما سزا یوازې او یوازې مرګ دی، زما فیصله هم همدا ده، نه غواړم چې ژوندی پاتې شم، مرګ د ځان لپاره تر هرڅه غوره ګڼم، مرګ د ډېرو انسانانو لپاره غوره وي او د پټېدو جامه یې وي.

نوریې ویل، نه پوهېږم چې څنګه مې په خونه کې ستا د لنډو کیسو کتاب ته پام شو، دا چې لاسونه مې شاته تړل شوي وو په ډېرې سختۍ مې تړل شوي لاسونه مخې ته را واړول او کتاب مې را واخیست، زه خپل مبایل تل په خپل (ټټر...) کې ږدم چې دې ته د هیچا هم پام نه دی شوی، بیا مې په بیړه تا ته زنګ وواهه!

نوریې نور څه هم ویل، چې ناڅاپه مې د دروازې د خلاصېدو غږ واورېده، پسې مې د ښځو چغې واورېدې چې ویل یې مه یې وژنئ! که ما هرڅومره چغې ووهلې خو اړیکه مې پرې شوې وه!

کابل ۲۰۱۲ د سپتمبر ۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

بادشاهي

نیکمرغه هغه دی چې د نورو له ژونده نه عبرت واخلي

حضرت محمد (ص)

د کتاب مینوال وایي چې هر کتاب په یو ځل لوستو ارزي، نو زه هم هر کتاب یو ځل له نظره تېروم، همدا چې خونې ته دننه شوم، د خونې په غولي کې یوه مجله پرته وه، زړه نا زړه مې پاڼې یې را واړولې، ځکه تازه سفر نه راغلی وم او د ستړیا احساس مې کاو، یوه لنډه شان کیسه مې پیدا کړه، کیسه ډېر عجیبه وه، چې څومره مې لوستله لا پسې په زړه پورې کېده، نو څو چې چای تیارېده په لوستو مې پیل وکړ.

د یوه هېواد ولس دومره سپېڅلی و چې که به یې د خپل هېواد پاچاته ښېراوې وکړې، نو هماغسې به کېدل او که به یې دعا کوله هم قبلیده، هر کله به چې پاچا ظلم او ناروا پیل کړه، نو دغه ولس به په ښېروا پیل وکړ او پاچا به یا په مرګ او یا په ژوند ورک شو.

یو مهال یو هوښیار او چالاکه انسان د پاچاهۍ تابیه ونیوله، ځکه چې دغه چالاکه انسان له ډېرې پخوازمانې په دغه ولس د پاچاهۍ خوبونه لیدل او خپل ټول تدبیرونه یې هم په کار اچولی وو، د خدای کړه دي، یوه ورځ همدغه چالاکه انسان خپلې موخې ته ورسېده، ځان یې د پاچاهۍ پر تخت ولیده، سخت خوشاله ښکارېده. دغه چالاکه پاچا یوه ورځ په خپل هېواد کې اعلان وکړ چې، هر کس، غټ او وړکی، ښځه او نر دې یوه، یوه د چرګې هګۍ راوړي او په میدان کې دې کېدي، ناخبره او خوش باوره ولس همداسې وکړل، هر کس په خپل، خپل واره د چرګې هګۍ په ټاکلي ځای کې اېښودې، کله چې ټولو کسانو هګۍ راوړې، نو څو شېبې وروسته پاچا امر وکړ چې، هر کس دې خپله، خپله هګۍ بېرته واخلي، دا چې هګیو کې فرق نه کېده نو دهرچالاس ته چې کومه هګۍ راتله خپلوله یې، پاچا هغه سپېڅلی ولس په حرامو عادت کړل چې بیا یې ښېرا او دعا کوم اثر نه کاو او پاچا د مرګ تر ورځې بادشا پاتې شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله مې چې دغه کیسه پای ته ورسوله، نو د کیسې محتوا راته اشنا ښکاره شوه، افغانانو به چې چاته وپتېیله نو یا په مرګ او یا په ژوند یې ورکاوه ! خو اوس...

۰۲ـ۰۷ـ۲۰۱۱

د شپې نهه بجې، مینه راډیو، ننګرهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

عزم او برى

فولکلوریکه کیسه

عزم د بري لمړی شرط دی

یوه زوړ بزګر له خپلې کورنۍ سره تر یوې اونۍ لاندې ناست و ، چې ناڅاپه یوه غټه مرغۍ راغله او ونه کې کېناسته.

زاړه بزګر چې مرغۍ ولیده نو سم له لاسه یې خپلې ښځې ته وویل چې ژر اور بل کړه او دیګ ورباندې کېږده! ځوی ته یې وویل چې لرګي راټول کړه او په خپله یې لینده تیاره کړه چې مرغۍ وویلي، مرغۍ چې دا ترتیبات ولیدل د ځان خلاصون یې مشکل ولیده، نو سپین ږیري بزګر ته یې غږ وکړ:

! ای ښکاري ! ایا غواړې چې زما په لږه غوښه ځان د نن لپاره موړ کړې او که غواړې چې تل موړ اوسې؟

زاړه سړي لینده ښکته کړه او ځواب یې ورکړ:

-غواړم تل موړ اوسم !

مرغۍ وویل ډېره ښه ده، د ونې بیخ راوسپړه هلته یوه خزانه ده ! وایې خله او ټول عمر موړ اوسه !

پلار، مور او ځوی دریواړه د بیخ په راسپړلو اخته شول، بلاخیره تر ونې لاندې یې یوه ستره خزانه پیدا کړه، دریواړه ډېر خوشاله شول او کله چې کلي ته راغلل او دا کیسه یې کلیوالو ته وکړه، نو د زاړه سړي یو ګاونډي چې دا کیسه واورېده، خپلې کورنۍ سره سبا سهار وختي له کوره ووت چې خپلې طالعې وازمویې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله یې چې په ونه کې مرغۍ ولیده، نو سم دستي یې ښځې ته وویل چې دیګ تیاره کړه، خو زړې ښځې ورته وویل چې لمړی مرغۍ ووله او زامنو ته یې چې وویل لرګي راټول کړي دوی هم ځواب ورکړه چې لمړی مرغۍ وولیه بیا به نور ترتیبات سره نیسو !

مرغۍ چې د کورنۍ اتفاق او هیله د سر په سترګو ولیدله نو زړه یې کړه او والوته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلا

توره شپه کې هر سړی ډارېږي،

خو څوک يې وايي څوک يې نه وايي

(پښتو متل)

کله چې د کابل پر سر، د جنګونو له وېرې نه کلي ته کډه شولو، که څه هم چې د کلي ژوند څه بل ډول ښکارېده، خو د ښار له ژوند نه ډېر خوندور و.

شودې، مستې، پوله پټي، بزګري هرڅه کې راته خوند ښکارېده، اصلي خبره دا وه چې موږ په ښار کې يو ډول نادېده لوی شوي وو، په کلي کې مو ښه ډېره ځمکه، باغونه او د ېرې درلودې، خو په کابل کې به کرايي کورونو پسې مو جوړه، جوړه بوټونه شلول، لمړی خو نه پيدا کېده، که پيدا به شو، نو شل شرطونه به يې اېښودل، هم به مو پسې ورکولې او هم به مو زاری ورته کولې، په کلي کې هرڅه پريمانه وو. خو موږ نابلده وو.
زموږ په شان ډېرو کورنيو له جنګونو نه کډه کړې وه، له کابل نه يو کوچېدلی ځوان يوه ورځ په شړمبو کې ډوډۍ چوکه کړه، چې ډېر وخت به خلکو ورته دا پېښه يادوله او خندل به يې.

خو د (بلا) کيسه بيا ډېره په زړه پورې وه، يو وخت داسې هم راغی چې زموږ يو کليوال چې هغوی هم له کابل نه راکډه شوي وو، په خپله يوه جريب ځکه کې پاليز (هندوانې) وکرلې، پالېز د هغوی و، خو پخېدو ته يې موږ ورځې شمارلې.
څه موده وروروسته زموږ په ملګرو کې چا وويل چې پاليز رنګ وهلی دی، بس موږ هم پلان جوړ کړه چې نيمه شپه ورځو او ښې ډېرې هندوانې به شکوو، په ټاکلي وخت ټول ملګري راټول شولو يو کس مو په پالېز ته غلا ته ولېږه او نورو لارڅارله، خو کتل مو چې پاليز کې غبرګ کټونه ايښي دي، چې له دې سره مو پلان شنډ شو.

ځو ورځې وروروسته نيمه شپه کلي کې د خلکو چغې او شور پورته شو، په بېړه له کور نه ووتم ګورم چې په کلي کې منډې رامنډې دي، چې لږ وړاندې لاړم زموږ کليوال يانې د پالېز خاوند سخت وارخطا دی او په لاس کې يې بېلچه ده، منډې وهي، بلې خوا نه غږ راځی او وايي چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ هله ټوپک راوړئ.
بل وايي
ـ پام چې ډزې ونه کړئ ! ګنې ټول کلی به ورباندې تبا کړئ.
حيران وم چې څه خبره ده؟ د پاليز له خاوند نه مې پوښتنه وکړه چې څه خبره ده؟
هغه چې پېڅې يې بډوهلې وې او وارخطا ښکارېده د شهادات په ګوته يې اشاره وکړه
ـ ړوند يې؟ هغې بلا ته وګوره ! نژدې يې خوړلې وو.
دې خبره سره مې انداموته زيږه شول، ګورم چې غټ غبرک شي چې څلور پښې، غټ سر، اوږده لکۍ لري، د پالېز ترڅنګ ولا دی، کرا ، کرا خلک ډېرېدل، چا به ويل چې سپي ورپسې خوشې کړئ ! چا به ويل چې په ماشينې يې وولئ، چا به څه او چا به څه ويل.

خو پای کې مشرانو وويل، چې ټول خلک دې خپلو کورنو يا جومات ته لاړ شي، کله چې خلک کورونو يا جومات کې پټ شول، نو يو کس به لاټين په لاس بام ته ورپوته شي چې بلا سمه ښکاري شي او دوه کسان به يې په يو ځای وولي، داسې نه چې بچ شي او نورو خلکو ته زيان واړوي، د مشرانو خبره ومنل شوه. ټول په وېرې د کلي جومات ته ننوتلو ، ور او کړکۍ مو په ځان پسې بندې کړې او ټول کړکيو ته غونډ شولو.
دوه کسان له ماشينو سره د بلا مخامخا يوه بام ته ورپورته شول، چې همدې ځای نه يې وويلي، د پالېز د خاوند کور چې بلا ته نژې و ، له ورېرې خپل کور ته نه شو تللی او نه د کور خلک د باندې راوتلی شول، بلاخره د کور ور يې ورته خلاص کړه او دی په يوه منډه کور ته ورددننه شو او وره ته تمبې واچول شوې، شېبه وروروسته مو کتل چې د پاليز خاوند له لاټين سره بام ته ور پورته شو ، همدا چې لاټين يې بلا خوا ته ورځولنډ کړ ، ټول حيران دريان شول، چې نا څاپه د خندا غړونه پورته شول، ګورو چې کټ په دوو پښو ودرول شوی دی، يو سرته يې بالښت ايښی دی چې سم دم د بلا سرترې جوړ شوی او روجايي د کټ بل سر ته د بلا لکۍ جوړه شوې وه، د پاليز خاوند په خندا ، خندا وويل:
ـ کټ په خپله ما دلته کېښود چې پالېز کې ويده شم، زه چې کورته اوبو پسې لاړم، بيرته چې راغلم کټ نه بلا جوړه شوې وه.

29.03.2010 کابل، کارته نو خپله جونګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړه مارغان

مصنوعي پښه د اصلي او

د پلار ښځه د مور ځای نه شي نیولی

ناروېژي متل

پوره دوه میاشتې وروروسته، پوهنتون نه، خپل کور ته راغلم، همدا چې د برې ته ورسېدم، ګورم چې ابا مې وارخطا، د ونې شاخوا تاوېږي او پورته ګوري، ما وې چې کوم ماشوم ونې ته ختلی دی او دی ورته په قهر دی، خو په ونه کې ماشوم نه ښکارېده، سمیه کې یوازې د چڼچڼو، ترنم اورېدل کېده، لږه شېبه ورته ځېر وم، چې د ابا مې راته پام شو، حالت یې بدل کړ او د سترې مشي په اراده اشاره را وکړه، مخ ته یې ورغلم او لاسونه مې ورته ښکل کړل، ابا مې وارخطا ښکارېده، لاسونه یې ترپخوا ډېر رېږدېدل، پوښتنه مې ترې وکړه، خو لکه چې نه یې غوښتل راته څه ووايي، غلي یې پورته ونې ته وکتل او سر یې د خواشینۍ په شکل ښې او چپ لوړته وخوراو. بیا مې ترې پوښتنه وکړه، ابا مې عجیبه کیسه راته وکړه، ډېره عجیبه !

ابا مې زما په اوږه لاس کېښود، په خپل کونځی وچلي یې ګوتې راټینګې کړې، پسې په کټ کې وغځېده، کېدای شي چې غاړه یې سترې شوې وه، په شونډو یې مسکا او هېښتیا له ورایه ښکارېده، په کراره یې وویل.

ـ کله چې د پسرلي وږمو ژمی پسې واخېست او د د برې وخت راغی، نو ما هم دلته چې اوس زه او ته ناست یو، کټ وا چاو، ډېر وخت پاس نه شم کتلی، اوس خو بوډا یم کنه !

ابا مې چې کټ کې ملاست و او زه یې څنګ ته په ژۍ ناست وم، کله ماته او کله یې پورته ونې ته کتل چې یو ببرخاښ کې یوه ځاله هم ښکارېده چې وا ښه ترې ځوړند و، ابا مې پام ځانته واړو.

ـ ځویه ! په هاغې ځاله کې یوه جوړه ډېرې ښکلې مرغۍ اوسېدې، ډېر ښکلي غږونه خدای پاک ورکړي وو، ډېره مینه یې له یو بل سره درلوده، څه موده وروروسته یې هګۍ هم واچولې او هغه ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم راغله چې د کټ څنګ ته مې د مرغۍ مړ بچی پروت و ، چې پام مې شو ، نو د مرغیو بچي له هګیو نه راوتي وو.

مور او پلار یې تر پخوا ډېرې الوتنې کولې او خپلو بچو ته یې غله دانه را وړله.

ابا مې غلی شو ، بیا یې ونې ته وکتل او په خواشینۍ یې وویل

۔څو موده وروسته ښځه مرغۍ له خپلې جوړې سره را نه غله، فکر کوم چې چا وېشتې وه، څو ورځې مارغه په یوازې ځان بچو ته دانه راوړه، بله ورځ مې چې ورته پام شو ، نو یوه بله مرغۍ هم ورسره راغله او د ځالې شاوخوا یې شور پیل کړ.

د ابا له دې خبرو سره پوی شوم چې د مارغانو بچي لکه چې کوم مار خوړلي، خو زما فکر دروا غ وخوت، ابا مې چې پاس کتل وویل.

۔ لږ وروسته مې چې کتل، نوې چنچنې له ځالې نه د بچو په راغورځولو پیل وکړ او په ډېر لند وخت کې ځاله تشه شوه.

لغمان، د بسرام کلي، خپله جونګړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چنده

هغه قاضي چې د یوې خوا وینا واوري

نو هیڅ یې هم نه دي اورېدلي

انګلسي متل

له ډېرې مودې وروسته مې د پلار جان او مور جانې د مزار لیدو ته د کلي په لور روان شوم، له هماغه پیل نه چې روان شوم، ځان راته یو ډول مظلوم او بې کسه ښکارېده، خو کله، کله به مې ځان ته ډاډ ورکاوه چې اوس زه خپله پلار یم، د کورنۍ مشر یم، خو د پلار او مور ځای هېڅوک نه شي ډکولی.

همدا چې د کلي هدېرې ته ورسېدم هغه وخت مې را یاد شو چې د پلار جنازه مې د ګڼو ولسونو، دوستانو او خپلوانو په بدرکه همدغې هدېرې کې خاورو ته وسپارله، خو چې پام مې شو دا بله پېښنه وه، د ګڼې ګوڼې په لیدو سخت وېرېدم، چې زموږ په کلي بیا څه ټکه را لوېدلې؟

مخکې لاړم او د یو پخواني کلیوال ملګري ترڅنګ غلی کېناستم، په لنډه شېبه کې پوی شوم چې منصور په زندان کې وفات شوی دی، د منصور کیسه څه عجیبه شان را ووته اند ېښنه مې لا پسې ډېره شوه چې دغه بې وسه کلیوال چې هیڅ کله یې چا ته ضرر نه و رسولی، ولې اعدام شو؟

کلیوالو، ویل چې منصور ټول عمر د خلکو مزدوري کړې ده، خو خپل ماشومان یې لکه ګل ساتل، خوښ او خوشاله ژوند یې درلود، کله به ایران او کله پاکستان ته د مزدورۍ لپاره تللو، خو هیڅ کله یې چا ته لاس نه و اوږد کړی او هیڅ کله یې بنیادم ته زیان نه رساو.

له ځان سره په ژور فکر کې شوم چې دومره ښه انسان نو ولې زندان ته ولاړ او ولې هلته اعدام شو؟

خو لږ وروسته چې له کیسې خبر شوم، مبایل مې له ډاګې وواهه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کلیوالو ویل چې منصور څه موده مخکې خپله مېرمن په ماشینې ووېشته او مړه یې کړه، مصنور ویل چې مېرمنې یې مبایل کې له نا اشنا کس سره خبرې کړې، حال دا چې مېرمنه یې ساده کلیواله او د شپږو بچو مور وه چې د مبایل په کارونې هم نه پوهېده، کومه ورځ نا پېژانده نمبر یې د دې لپاره اوکې کړی و چې، فکر یې کاو خاوند یې دی، نو هغه کس چې کله د ښځې غږ اورېدلی و، بیا یې بار، بار زنګونه وهل، منصور په قهر شوی و چې ګواکې مېرمنې یې یارانه شروع کړې ده، نو ځکه یې ووېشته. کلیوالو ویل چې منصور بیا ایران ته وتښتېده او انټرپول پولیسو ایران نه افغانستان ته راوسته او دلته یې شل کاله بند باندې محکوم کړ، چې دی هم د یو کال بند له تېرولو وروسته د ناځاپې ناروغۍ له امله مړ شو.

یوه کلیوال جوړه قبرونو ته لاس ونیو ویې ویل:

-هاااغه یې ماشومان دي!

پسې له ځایه پورته شو

-را ځئ! چې (چنده) ورته ټوله کړو.

لغمان ولایت د بسرام کلی

2012/ 03/ 07

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوشالي

د نورو خلکو له اوښکو څخه ډکې سترګې

په خوشالۍ بدلول ستره خوشالي ده

(بودا)

د ژوند هره شېبه راته سترې کوونکې وه، نه کار خوند راکاوو او نه کور، هيڅ ځای راته خوشالوونکی نه و، د ښه او خوشاله ژوند ډېرې هڅې مې کولې خو خوښي رانه مروره وه، زما خوا ته سهوه کې هم نه راتله.

نن سهار هم د نورو ورځو په څېر په مات زړه د دفتر پر لور روان شوم، کله چې تم ځای ته ورسېدم نو پوی شوم چې د دفتر موټر هم رانه تللی دی، ځکه چې زه ناوخته راغلی وم، بې له ځنډه ښاري ټکسي کې کېناستم، همدا چې موټر ته پورته شوم، د تل په څېر مې راډيو ته پام شو، راډيو کې په فلکلوريکو کيسو خبرې کېدې، دا چې زه د راډيو سخت اورېدونکی او مينه وال يم نو د چا خبره ورته غوږ، غوږ شوم.

خدای مې دې غاړه نه بندوی نطاق د فرانسې او که کوم بل ملک به و، يوې پخوانۍ کيسې ته اشاره وکړه چې د خوشالۍ په هکله وه، د کيسې سوژه مې خوښه شوه او لا پسې غوږ شوم، يو نيم ځای کې به د موټروانانو بې ځايه هارنډونو زما فکري تمرکز والوځاو، او يو نيم ځای کې به د ناستو سپرليو بې ځايه خبرو او بحثونو.

کيسه ډېره په زړه پورې وه او خپل ټول پام مې کيسې ته کړ، نطاق کيسه داسې پيل کړه.

ـ پخوا زمانو کې د فرانسې د پاچا نازولی ځوی په داسې رنځ اخته شوی و چې، د دنيا ټول طبيبان يې له رغولو عاجز پاتې وو. پای کې پاچا د نړۍ نامتو طبيبان او نجوميان را وغوښتل چې د ځوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښه کېدا لپاره یې د حل لار ولټوي، نجومیان په دې سلا شول چې که چېرې دغه ناروغ ته د نړۍ د خوشاله انسان جامې واغوستل شي نو ، ډېر ژر به روغ شي.

پاچا همداسې وکړل او د نړۍ هر ګوټ ته یې خپل سپاهیان ولېږل چې د نړۍ د خوشاله انسان جامې که په هر قیمت وي رایې وړي، سپاهیان هر کلی او هره سیمه له نظره تېره کړه، خو داسې څوک یې پیدا نه کړ چې تر ټولو انسانانو دې خوشاله اوسي.

سپاهیانو خپله هڅه پای ته نه رسوله، یوه دله سپاهیان د یوه کلي ترڅنګ لټه کوله چې ناڅاپه یې د یوه زلمي غږ یې تر غوږونو شو ، چې د زړه له تله یې سندره زمزمه کوله او په غږ کې یې خوښي هر چا حس کولی شوای. سپاهیان په یوه منډه د غږ خاوند په لټه شول او هرسپاهي ببړه کوله چې د غږ خاوند پیدا کړي، سپاهیان د غږ په خاوند پسې یوه بڼ ته ورسېدل، ګوري چې یو زلمی ناست دی او ترنم کوي، د سپاهیانو مشر ورغږ کړ، زلمي خپل سر راپورته کړ، سپاهیانو چې کله د زلمي خوشاله څېره ولیده لا پسې باوري شول، یوه سپاهي چې تر ټول یې ببړه ډېره وه، ورمنډه کړه چې کمیس ترې واخلي، همدا چې زلمي ته وراندې شو ، ګوري چې زلمی بربنډ دی، خو تر هرچا خوښ و.

د کیسې په اورېدو مې په زړه کې د خوشالۍ احساس وکړ، خپل ژوند راته ډېر سوکاله او ارامه ښکاره شو ، زړه کې مې شکر وېست، او په ډېره مینه د دفتر په لورمې قدمونه ګړندي کړل.

مینه راډیو ، جلال اباد

2011/07/08

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې اشارې

مینه هغه بلا او مصیبت دی چې

هرڅوک یې غوښتونکی دی

افلاطون

راډیو کې مې دنده واخیسته، ډیر ورته خوشاله وم، زړه مې غوښتل چې هرڅوک مې وپېژني، هرڅوک مې غږ واوري او خوښ مې کړي؛ که ناروغ شم یا خپرونه کې برخه وانه خلم نو پوښتنه مې وکړي، هره شپه راته زنګونه راشي او د ډیرو اړیکو خاوند ښکاره شم...

عجیبه وه، زما خوب سم تعبیر شو، په ډیر کم وخت کې مې د خلکو زړنو کې ځای پیدا کړ، زما له اورېدونکو سره مینه وه، ځکه خو هرچا زیاته مینه راکوله، خو د سلګۍ اړیکې داسې راسره ټینګې شوې، چې ما به یې په زنګ خوښي محسوسوله او هغې به هم له زنګ وهلو نه خوند اخیسته، چې ځانګړې مینه یې له اړیکو نیولو او فرمایشي سندرو سره وه، هغې به تل رومانتیکې او مستې سندرې غوښتې، خو زما خپرونې ته له ټیلفون کولو سره د هغې مینه ددې له امله هم زیاته وه، چې کله به ما شخصي ټیلفون نه هم په خپرونه کې راسره اخیسته، فرمایش به یې ورکاوه او د خوښې سندره به یې بې نوبته هم نشرېده.

د سلګۍ د خوښې سندرې مې ځکه ورته بار، بار نشرولې چې ما هم خپل ځان پکې لیده، ما به تر پایه ټکي په ټکي اورېدې او د ځان په طرف اشارې به مې پکې ایجادولې او لټولې، داسې لکه سلګۍ چې، کله رانه مینه غواړي، کله ګیلې کوي، کله شوخي کوي، کله زما له بې وفایۍ نه وېرېږي.

له ځان سره به مسکی شوم، فکر به مې وکړ چې سلګۍ له زړه نه راسره مینه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې به خپله مینه ښودله، مسجونه یې رالېږل، تر دې چې زه پوره باوري شی وم، چې سلګۍ راسره مینه لري؛ ما د هغې په هره ټلیفوني مکالمه او د سندرې په هر فرمایش کې د محبت هغه ټولې اشارې چې حس کولې او لټولې هم لیدې.

خو یو مهال مې یوې عجیبې خبرې ته پام شو او سخت ټکان مې وخوړ، هغه دا چې سلګۍ دا ټولې اشارې زما په واسطه بل چاته لېږلې، یانې زه یې فقد د یوې وسیلې په توګه استعمالولم. له ځانه سره سخت خجالته شوم، ځان راته ماشوم ښکاره شو، سلګۍ یواځې سلګۍ را پرېښودې او په خندا د خپل زړه په لاره لاړه.

جلال اباد مینه راډیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالر

هغه چې زر نه لري، ځان خو لري

فرانکلین

بس د تقدیر خبره ده، ټول عمر مو د ښار په شر او شور کې ژوند تېر کړ، خو هغه د چا خبره بخت مې ان د اوو غرونو شاته له یوې کلیوالې، دینداري او پښتنې پېغلې سره وتړل شو.

مخکې له دې چې د خسر په درګا پښه کېدم نو یو لړ شرطونه یې رباندې کېښودل، چې لمونځ به کوم، ډېره به پرېږدم، خوله یا هم پټکی به پسره وم، پرته د دروازې له ټکولو باید کور ته یې دننه نه شم او داسې نور ډېر شرطونه وو چې له دې خبرو سره مې په پوره مانا وپېژندل.

خو ما له دې خبرو سره هیڅ کومه ستونزه نه درلوده، ځکه تازه د طالبانو واکمنې تېره شوې وه، تقریبا په شرایطو برابر وم.

دا چې له ماشومتوبه دوستانو کره تګ راتګ کې چندانې باتور نه وم، نو له کوژدې پرته چې په ساده شکل مو ترسره کړې وه، بیا نه وم تللی.

مور مې هر وخت ټېنګار کاو چې یو ځل مې د خسره پوښتنه له نژدې وکړم او کور ته یې لاړ شم، خو زما زړه نه غوښتل، ځکه پوهېدم چې هغهٔ کور کې نه شم څرېدلی، نو څه ته په ګرم، ګرم ور روان یم؟ اما داسې هم نه شوای کېدای څنګه چې ما غوښتل.

هغه ورځ ډېر ژر راغله چې د خسر د کور لار مې لنډوله، ماښام، ماښام ورسېدم، له ډوډۍ خوړلو وروروسته د خسر له پوښتنو سره مخ شوم،

ـ عمل لرې؟

څه کار کوې او څومره درس دې ویلی دی؟ او...

(c) ketabton.com: The Digital Library

مابه درواغ او رښتیا سره یو ځای کول او پوښتنې به مې بې ځوابه نه پرېښودې، هسې خو خلک وایي چې دوه روپي پور، ځوی په بازار لوی که.

د ماسخوتن لمونځونه مو وکړل او خسره سره په یوه خونه کې د خوب په تمه مو سرونه کېښودل.

لا مې یو اړخ خوب هم نه و کړی چې ناڅاپه، په لوړغږ د (الله اکبر) او (بسم الله الرحمن الرحیم) نارې شروع شوې، سخت وو بېرېدم، پسې د ښځو غږ پورته شو چې شکرونه یې ویستل، خو د باندې وتلو جرات مې ونه کړ. کله مې چې د ماشومانو غږونه او خنداوې واورېدې نو په بېړه پاڅېدم، فکرمې وکړ چې ګواکې لمر راپورته شوی او زه لا ویده پاتې شوی یم، خو د وره له چولې مې چې دباندې وکتل توره شپه وه. په همدې سوچ کې ناست وم چې د خسر د ټوخې غږ مې راننږدې شو، درنګ شیبه کې د اوبو لوټې سره په خونه راننوت.

له لمانځه وروسته سم دستي چای تیار شو، غټ او واړه خونې ته راغلل، خو چای یوازې زما او زما د خسر لپاره و، ماشومان او ښځې وړاندې ناست وو، خو د پرون ماښام په پرتله ټوله کورنۍ بدله ښکارېده، فکر مې وکړ چې شاید زما لپاره خوشاله وي، خو چې سترګو لاندې مې کتل، اشارې هم کېدې، زړه کې مې شک پیدا شو، کله مې ځان ته کتل او کله مې ډوډۍ خوړلو ته پام کاو، چې دې وخت کې یوه (غوټه) زما د خسر په مخ کې کېښودل شو، خسرمې پرته له مقدمې وویل.

ـ ځویه! دغه (پنډه) کې څو ډالره دي، یو کاروبار به پې شروع کړې، زه سپینږیری یم او زامن خومې وینې چې ماشومان دي، پردۍ مزدورۍ نه به خلاص شې !هم به کار وشي او هم به پیسې خوندي وي.

ددې خبرو په اورېدو حیران ځکه شوم چې، دا کلیوال خلک او دومره ډېرې پیسې؟ هغه هم ډالر؟ که رښتیا وو ایم، زړه کې سخت خوشاله وم چې داسې شتمنې کورنۍ سره مې مخه شوه، که په دوی وورېږې نو په ما خو به وڅاڅي، له واره مې په پلان جوړولو فکرکول پیل کړل، چې خسرمې پنډ کې راکش که.

ـ ځویه! یو ځل به یې حساب کې! زه خو ولاکه د دغو پیسو په حساب پوهېږم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما چې دوه ستر ګې د پیسو په پنډ نښتې وې او د ډالرو (ځښور) عکس له ورایه ستر ګکونه را وهل، پنډ مې ځان ته راکش که او د (ګل سیب) د سمال غوټو په خلاصول مې پیل وکه، همدا چې پنډ خلاص شو، ناڅاپې مې له خولې (اهه) ووت ! ځکه چې هغه ځښور جورج واشنګټن نه، د بشرحقونو ریسه سیماثمر او د حامد کرزي د موقتې دورې د کابینې عکسونه یا (بروشرونه) وو چې د شپې لخوا الوتکو د عامه پوهاوي لپاره شپندلي وو.

خو زه تر دې دمه ځان ته داډ ورکوم، که هغه ټول ډالر هم وای، نو اوس به راسره یو سنټ هم نه وای پاتې، خو دهغې کلیوالې، ساده او سپیڅلې کورنۍ اخلاص اومهرباني اوس هم راسره شته.

آرش ننګیال-د مینه راډیو

2012/ 03/ 20

زنداني

ازادي تر بادشاهيه هم تېرى كه

چې د بل تر سیوري لاندې شي زندان شي

(سترخوشال خان خټک)

وايي، حضرت یوسف (ع) ویلي چې زندان د انسان د اصلاح او په بدو باندې د پښېماني ځای ځایګی دی، خو په افغانستان کې بیا زندانونه داسې نه دي، ددې هېواد زندانونه ان سم او په لاره خلک هم جرم، قتل او مخالفت ته اړ باسي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

منصور لا اتلس کلنۍ ته نه و رسېدلی چې د بشر دحقونو مدافعینو غراب او زولنې کړو، منصور په یوې مظاهرې کې نیول شوی و، منصور د خپلو دوو همزولو ملګرو وژنه غندله او نړیوال ځواکونه یې یرغلګر او د بېګنا خلکو قاتلین بللي وو.

هغه یې د ترهګر په نوم دوه کاله زنداني کړ، ځکه په هغه یې دا منلې وه چې ګواکې له مخالفینو سره لاس لري، هغه ویل چې دا هرڅه یې د وهلو او ډول، ډول سزا ګانو په زور منلي دي.

زموږ د کلي کور په ځوانانو کې منصور په نیکو او ښو اخلاقو شهرت درلوده او پینځه وخته لمونځ په جمعه او دین داري ورته میراثي خبره وه.

د کورنۍ په ډېرو منډو او هڅو، کله چې له دوو کلونو بند وروسته راخوشې شو، بیا نو هغه منصور نه و چې موږ لیدلی و، زړه یې له عقدې او کرکې ډک و او دا یې ارمان و چې یوه ورځ د دولت او بهرنیوځواکونو پر وړاندې ټوپک را پورته کړي اومخامخ ورسره وجنګېږي، هغه خپل ضد پوره کړ!

نن د منصور د ازادۍ لسمه او شهادت لمړۍ ورځ ده، هغه له بهرنیو ځواکونو سره په مخامخ جګړه کې په ګوګل سوری شوی دی.

جنازې ته راغلو ټولو خلکو ویل:

-منصور خو په زندان کې طالب شو!!!

کابل کارته نو-2012 /10 /01

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا

دښځې ښکلا باید ، د هغې د بدن پر تناسب پرتله نه کړای شي

پکار ده چې دهغې اغېزې ته پاملرنه وشي.

(مادام دولامبر)

ټوله پوهنځی. کې یې د ښایست نغارې غږېدې، هېڅ مثاله یې نه و ، ګڼې زموږ د پوهنتون ځوانان یې شاهدان دي او دروغ د ایمان ضرر دی.

زموږ یوه استاد به ویل چې د وجود او اندام تناسب ته ښکلا وایي او ځینو به ویل چې نه، ښکلا د هرچا په سترګو کې وي.

برېښنا د هرچا له نظره ښکلې وه، په لمړي ځل لیدو به یې هرځوان لیونی کړی و ، خو خدای داسې اخلاق ورکړي و چې په دوهم ځل لیدو به یې د زړه ټولې بدی. هېر شوې او ځان ته به خجالته شو.

یوه ورځ په ناڅاپي توګه خبر شو چې برېښنا نامزاده شوې او شاوو یې په امریکا کې اوسیږي.

ځوک خوشاله شول او ځوک پرې خفه شول، بس د هر چا نظر توپیر لري، دا چې برېښنا زموږ ټولګي کې وه او ټولو ته منلې او اخلاقي جنی. معرفي شوې وه، درنګ شېبه کې مو د هغې د کوژدې په شیرینی. کې ښایسته محفل جوړ کړ او مبارکی. مو ورکړې.

دې مودې کې زموږ رخصتي هم راغله، ټول خپلو کورنو ته ولاړو او د اوږدې مودې خدای په امانې مو وکړه او هغه ورځ مې هم په یاد ده چې بېرته د پوهنتون تلو ته وارخطا وو ، شاید ژوند همداسې په بیړه او په منډه وي، خو د ځوانی. شېبې لا کړندی. وي.

کله چې له رخصتی. راغلو او ټولګیوالو سره مو روغ بړ وکړ، نو برېښنا کې را ته لوی بدلون ښکاره شو ، ان چې حیران شوم، هغه ټپه رایاده شوه

که په ښایست مې خفه کېږې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور به د ځمکې خوب کومه چې ژبړه شمه

فقد همداسې وه.

چې پام مې شو نو نجونو ته هم اند ښښنه پیدا شوې وه، ټولې ترې چاپېره شوې او دا ولې؟ دا ولې؟ شروع شول.

دې سره بربښنا لکه خپلو نژدې دوستانو ته چې ډک زړه تشوي، په داسې چغو یې ژړا پیل کړه چې موږ ټول یې وارخطا کړو، نجونو خو ښه شېبه ورسره اوښکې تویې کړې.

نور مې چې زړه راتنګ شو او بې علت خفګان راته بې عقلي ښکاره شوه په قهر مې ترې پوښتنه وکړه:

ـ اخیر څه شوي؟ مړی نشته او ویر یې شته؟؟

دې سره تولګي کې خاموشي خوره شوه، د بربښنا ژړا په سلګو بدله شوه او دومره یې ووې:

ـ نامزاد مې امریکې نه راغی، زه یې خوښه نه کړم، مخکې له واده یې طلاق راکړ.

دې خبرې سره هرې خوانه غږونه پورته شول

ـ دا څه وایي؟

- اوو هو؟

ـ دا ولې؟

خو د دې پوښتنو ځواب هچا سره نه و.

له هغې ورځې وروسته، رانه ښکلا ورکه شوې ده، هرچاته د شک په نظر ګورم، د بدرنګۍ او ښکلا توپیر راته ګران شوی دی! ښکلا یانې څه؟؟؟

مینه راډیو۔۲۰۱۲کال د جون ۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاډیوان

امیرچي ظلم کار وي، او ربل په ټول دیار وي

پښتو متل

له ډېرمودې وروسته مې د ګاډۍ (بګۍ) شرنګا واورېده، ګاډۍ لکه ناوې په قیر سړک روانه وه، د رنګارنګو ټوټو او ځنډیو نه ډکه وه، ماشومتوب یې رایاد کړ ! چې په خامه سړک به کړه وړه روانه وه ! لکه زانګو ټالونه به یې وهل، له لنډې شېبې وروسته به پکې خوب وړی وم.

زما خواکې ناست سردار اکا چې زموږ د کلي مشهور ټوکمار دی، پرې غږ وکړ:

ـ قومندانه ! ! ځو ګاډیوانان دي؟

له دې سره ناستو ملګرو، وخندل د(څو ګاډیوانان دي؟) خبرې راز له دوی سره و، خو زه ګاډیوان او قومندان ته سوچ وړی وم، نو رمې چې وار نه کېده ! سردار اکا نه مې د ګاډیوان په هکله پوښتنه وکړه، هغه عجیبه کیسه را واوروله.

سرور اکا ویل چې ګاډیوان د وسلوالو په دوران کې د رښتیاوو قومندان تېر شوی دی. هغه ویل چې ډېر زبردسته قومندان و چې خلک یې له تش نوم نه رپېدل، سرور اکا ویل چې قومندان چې شل کاله قومندانۍ کړې ده او د قدرت په وخت کې یې پوره څلور ودونه د ټوپک د شپېلۍ په زور کړي او دوه ویشت زامن لري چې اوس خپل پدري کسب، ګاډیواني کوي، نو هر ځل چې ګورو ګاډۍ ته نوی کس ناست وي.

سرور اکا چې له خندا شین و او هرې خبرې سره به یې یو ډول تمثیل هم کاوه، وویل:

ـ قومندان په خپله خپل زامنه سم نه پیژني نو موږ به یې څه وپېژنو ! ځکه ورته وایو چې څو ګاډیوانان دي؟

3/4/2012لغمان ولایت.د بسرام کلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملایک غوندې انسان

دغله او شتمن ترمنځ دومره توپیر دی چې

غل یې له شتمن نه غلا کوي او شتمن یې له غریبو نه

په اوسنۍ نړۍ هرڅه په پیسو پورې تړلي دي، ان خندا هم په پیسو پورې تړلې ده، هغه کسان چې ژوند یې جوړ وي او جیب یې ډک وي، تر غریبو او نادارو خلکو ډېر خاندي، دا خبره ما ته په اثبات رسېدلې ده.

مدیر صیب ګل خان سره چې کله مخ شوی یم، نو خوله به یې له خندا ډکه وه، داسې نه ده چې ګواکې مدیر صیب کوم لوی تجار دی یا هم وزیر او د پالرلمان وکیل دی.

نه !

هغه د پوهنې وزارت کې یو عادي مدیر دی، خو ګټه وټه یې له (الکوزی تجار) نه کمه نه ده، هره ورځ مې چې ترې پوښتنه کړې

ـ مدیر صیب ! نن دې کومه (ولجه) په ګوتو درغلې او کنه؟

مدیر صیب به، په خندا وویل:

ـ هو ! دېرش، څلوېښت، شین غوړي(زرګوني) مې جیب ته کړي دي !

خو نن مې چې مدیر صیب ولیده، هغه پخوانۍ شوخي او خندا مې پکې ونه لیده، نو ترې پوښتنه مې وکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ مدیر صیب ! څنګه غلی یې؟

مدیر صیب په خواشینۍ راته وویل چې ریس یې بدل شوی دی او سم ملایک غوندې انسان دی ، یوه روپۍ رشوت نه خوري !

ما هم له مدیر صیب سره خپله خواشینۍ شریکه کړه او د حل لار په لټولو مې ورسره خبرې پیل کړې، مدیر صیب راته په ډېر اطمینان وویل چې د اندېښنې خبره نه ده، ځکه په لنډ وخت کې به یې د ځان ملګری کړي.

لا اونۍ نه وه تېره شوې چې یو ځل بیا د مدیرصیب خواته ورغلم، همدا چې مدیر صیب له لرې ولیدم نو له ځایه راپورته شو او په خندا یې وویل:

ـ سړی مې بلد که ! ژغ مې پرې کېښود ! خو لږې روپۍ نه اخلي !

کابل کارته نو

26/ 09/ 2012

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی کور

عاقلانو لره څو رنګه حکمت دی

لیونیو یو د عقل حکمت نه زده

(ستر خوشال خان بابا)

رښتیا چې عزت او ذلت د الله له لوري وي، ها د چا خبره که په منډه وای، نو سپی به پاچا و.

زه د کورنۍ تر ټولو کوچنۍ ځوی یم، اوس مو ژوند مخ په ښه کېدو روان دی، ځکه چې ورورنه مې د کاروبار خاوندان شول، درس او سبق مو ووېلې او د بې وسۍ ډېرې شپې ورځې مو هم نر غوندې شاته واچولې.

څه موده وړاندې بسهودو ولسوالۍ کې خپل نوي جوړ شوي کور ته لاړو، دا چې ډېر کلونه مو د ښار په شور کې ژوند کړی و، نوي کور کې ژوند کول راته خوندور ښکارېده، روانې اوبه، ونې غنمې او سمسورتیا، هر څه ته په تعجب کې وم او د خوشالي الوتنې مې کولې.

بوډا پلار به مې مازدیګر سطل واخیست او پټو نه به یې تازه ترکاري راوړه، موږ به چمن کې ناست و او ماشومانو به پکې غېږې وهستې، لکه د کلونو بندیان چې ازاد شي.

یوه ورځ مازدیګر مهال د بهسودو سپند خواته په مزه، مزه روان وم او خپل چپتړ مې لوسته، چې غږ راباندې وشو.

ـ حاجي صیب زو ! وه د حاجي صیب زویه !

چې ومې کتل، ګورم چې غمخور دی ! غمخور یو وخت زموږ ګاونډی پاتې شوی دی او دغه تخلص پرې ملګرو ، ور تپلی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غمخور د ډېرې غیر حاضرۍ له امله ښونځی پرېښود ، ګنې ما سره به اوس د حقوقو پوهنځي کې و.

سترې مه شې مو سره وکړه، خو د غمخور سلوک تر پخوا ډېر بدل ښکارېده.

ست مې ورته وکړه، هغه هم پوی شو چې زموږ کور دلته راغلی دی، د کور مبارکي يې راکړه او شاوخوا سیمه يې له نظره تېره کړه، ښیرن پکول يې له سره پورته کړ او ارامه يې وويل:

-باداره ! ته چې دلته ام (سګرټيان) نه وهې ! خدای به وهلی يې !

نوره يې ملا کړوپه کړه او بې له خدای په امانۍ نه روان شو.

ننګرهار بهسود -د سروري صیب دوی کور

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library